

Cele lekcji – wymagania ogólne

- ◆ rozwijanie umiejętności oceniania własnej relacji z Bogiem w świetle drugiego przykazania Dekalogu;
- ◆ pogłębienie świadomości, że dojrzała wiara wyraża się w unikaniu zachowań sprzecznych z wolą Bożą;
- ◆ odkrywanie pozytywnego podejścia do wskazań zawartych w Dekalogu.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- ◆ na podstawie własnych przemyśleń uzasadnia konieczność obrony własnego dobrego imienia;
- ◆ po lekcji definiuje grzechy przeciwko drugiemu przykazaniu;
- ◆ po lekcji wyjaśnia konsekwencje pozytywnego rozumienia drugiego przykazania.

Wartości

- ◆ oddawanie czci imieniu Bożemu;
- ◆ formacja sumienia w oparciu o drugie przykazanie.

Propozycja realizacji

Wprowadzenie

Metoda – like i dislike. Nauczyciel zapisuje na tablicy pytanie kluczowe: „W jaki sposób możesz troszczyć się o swoje dobre imię, cześć, honor, szacunek?”, a następnie rysuje pod nim symbole kciuka w górę (*like*) i kciuka w dół (*dislike*). W kolejnym kroku rozdaje uczniom po dwie karteczki samoprzylepne i wyjaśnia, że zadaniem uczniów jest odpowiedź na pytanie kluczowe według następującego schematu:

- pod kciukiem w górę uczniowie przyklejają odpowiedzi pozytywne (co robić, aby zachować dobre imię);
- pod kciukiem w dół uczniowie przyklejają odpowiedzi negatywne (czego nie robić, aby zachować dobre imię).

Po wykonaniu zadania dwoje uczniów odczytuje zapisane na karteczkach przemyślenia rówieśników.

Podsumowanie: Każda osoba ma głęboko wpisana w swoje serce potrzebę szacunku i afirmacji ze strony innych osób. Ta potrzeba najprościej wyraża się w trosce o dobre imię, czyli o to, aby ludzie zwracali się do nas z szacunkiem, respektowali naszą godność i cześć, ale także aby postępowali honorowo wobec siebie i innych. Podobną potrzebę ma Bóg, który nie jest jakąś transcendentną monadą czy kosmiczną energią, lecz osobą, która chce wchodzić w międzyosobowe relacje. Zatem przykazanie „Nie będziesz wzywał imienia Pana, Boga twego, do czczych rzeczy” (Wj 20, 7; Pwt 5, 11) może być potraktowane jako postawienie przez Pana Boga granicy, która ma służyć obronie Jego dobrego imienia.

Rozwinięcie tematu

Metoda – puzzle każdy z każdym. Nauczyciel rozdaje uczniom formularze „Puzzle – każdy z każdym”, informując, że są na nich wypisane grzechy przeciwko drugiemu przykazaniu (załącznik 1). Następnie prosi, aby każdy uczeń zapoznał się z formularzem i podjął próbę wyjaśnienia przykładowych grzechów. W kolejnym kroku uczniowie podchodzą do innych uczniów i proszą o pomoc w uzupełnieniu brakujących elementów. Nauczyciel podkreśla, że od jednego kolegi można uzyskać tylko jedną brakującą informację. Po wykonaniu zadania nauczyciel prosi wskazanych uczniów, aby odczytywali definicje, które stworzyli.

Podsumowanie: nauczyciel – odnosząc się do poszczególnych pomysłów uczniów – wyjaśnia, na czym polegają grzechy przeciwko drugiemu przykazaniu, a uczniowie dokonują ewentualnych korekt w swoich formularzach:

- nadużywanie imienia Bożego – pozbawione szacunku używanie imienia Boga i Jego świętych;
- niedotrzymywanie przyrzeczeń składanych w imię Boże – angażując autorytet Boga i nie dotrzymując obietnic złożonych w Jego imię, czyni się Go kłamcą;
- bluźnierstwo – wypowiedzanie przeciw Bogu słów nienawiści, wyrzutów, wyzwania, mówienie źle o Bogu;
- przekleństwa wykorzystujące imię Boże – bez intencji bluźnierstwa jest brakiem szacunku wobec Pana;
- magiczne używanie imienia Bożego – wzywanie Boga mające zagwarantować pomyślność;
- krzywoprzysięstwo – wzywanie Boga, by był świadkiem kłamstwa;
- wiarołomstwo – niedotrzymanie obietnicy danej pod przysięgą.

Zakończenie

Takie postawy jak nadużywanie imienia Bożego, niedotrzymywanie przyrzeczeń składanych w imię Boże, bluźnierstwo, przekleństwa wykorzystujące imię Boże, magiczne używanie imienia Bożego, krzywoprzysięstwo czy wiarołomstwo są nie tylko grzechami, lecz także swoistym papierkiem lakmusowym. Pokazują one bowiem – w myśl zasady „co w sercu, to i na języku” – kim dla danego człowieka jest Bóg i co go z Nim łączy. Jeśli Bóg jest kimś ważnym, a miłość jest tym, co wiąże człowieka z Bogiem, to takie postawy nie mają miejsca. Człowiek kochający Boga zwraca się do Niego z adoracją, szacunkiem i czcią. Robi to w modlitwie oraz gdy sprawy Boże omawia lub rozważa. I nie jest to anachronizm. Jest to uznanie, że imię Boże jest wartością, bo oznacza obecność tego, który pod tym imieniem daje się poznać.

Notatka

Uzupełnione podczas lekcji formularze.

Korelacja z edukacją szkolną

- ♦ historia – przysięgi i przyrzeczenia w historii Polski.